

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТОКА»

ПОГОДЖЕНО:

Директор навчально-наукового інституту
архітектури, будівництва та землеустрою

Регн
«31» 03 2025 р.

Вадим ВАДІМОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова приймальної комісії,
директор університету

Олена Філонич
03 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

за спеціальністю G17 – «Архітектура та містобудування»
освітніх програм «Архітектура будівель і споруд»,
«Дизайн архітектурного середовища», «Містобудування»
для здобуття другого рівня вищої освіти – магістр

Програма затверджена на засіданні Вченої ради навчально-наукового
інституту архітектури, будівництва та землеустрою
Протокол № 10 від «07» 03 2025 р.

Полтава 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна система вищої освіти України вимагає впровадження інноваційних підходів до відбору найбільш перспективних, мотивованих і конкурентоздатних абітурієнтів, які у процесі подальшого навчання здатні набути передбачених відповідними освітніми програмами загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і досягти програмних результатів навчання. Визначальним критерієм у цьому процесі є високий рівень сформованості професійних компетентностей, а також здатність ефективно поєднувати теоретичні знання з практичними навичками у сфері майбутньої професійної діяльності.

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, що вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності G17 «Архітектура та містобудування» за освітньо-професійними програмами «Архітектура будівель і споруд», «Дизайн архітектурного середовища», «Містобудування» на основі освітнього ступеня бакалавра/магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за цією або іншою спеціальністю укладена на основі таких нормативно-правових документів:

1. Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» підготовки здобувачів першого (бакалавського) рівня вищої освіти / укладачі: В. Ніколаєнко, Н. Новосельчук, О. Тишкевич. Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 15 с.
2. Стандарт вищої освіти першого (бакалавського) рівня галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 808.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 р. № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».
4. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 09.05.2022 р. № 418.

5. Фахове вступне випробування має на меті визначити:

- рівень засвоєння теоретичного матеріалу;
- зміння застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність аналізувати, оцінювати та приймати обґрунтовані рішення у

сфері професійної діяльності.

Вступники повинні продемонструвати:

- володіння основними положеннями професійно орієнтованих дисциплін;
- готовність до самостійної роботи за спеціальністю;
- сформовані загальні та фахові компетентності, необхідні для подальшого навчання та професійної реалізації у сфері архітектури та містобудування.

Питання фахового вступного випробування є комплексними та розроблені відповідно до змісту освітньої програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ступенем «бакалавр».

Організація та проведення фахового вступного випробування: здійснюється відповідно до порядку визначеного у Положенні про приймальну комісію Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2019 р.

Метою фахового вступного випробування є відбір абітурієнтів для навчання за ступенем вищої освіти «магістр», які мають належний рівень теоретичних знань, практичних навичок та фахових компетентностей, необхідних для успішного засвоєння освітньо-професійної програми за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування».

Форма фахового вступного випробування: Екзаменаційний білет складається з 40 тестових завдань закритого типу, кожне з яких містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише один є правильним. Зразок тестового білета подано в Додатку А. Для кожного тестового завдання запропоновано чотири варіанти відповідей, з яких лише один варіант є правильним. За вірну відповідь вступник отримує 3,5 бали, за невірну – 0 балів. Мінімальна кількість балів за

фахове вступне випробування не може бути нижчим за 100 балів (10 правильних відповідей). Зміст тестових завдань відповідає освітньо-професійній програмі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

Результати фахового вступного випробування: результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Заліковим вважається результат, що відповідає від 35 до 140 тестових балів, які після переведення відповідають 100 і більше балам за шкалою 100–200.

Переведення тестових балів здійснюється відповідно до Таблиці переведення результатів предметних тестів ЄФВВ для вступу на здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7, затвердженої МОН України. (Додаток Б).

Допуск до участі у фаховому вступному випробуванні здійснюється за наявності:

Аркуша результатів вступних випробувань;

Паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу).

Під час проведення вступного фахового вступного випробування не допускається: користування допоміжними електронними пристроями, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відстороняється від участі у випробуваннях, про що складається акт. Вступники, які не з'явилися на дистанційне фахове вступне випробування без поважних причин у зазначеній за розкладом час, до участі в конкурсі не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Питання фахового вступного випробування сформовані на основі таких навчальних дисциплін, відповідно до змісту яких також визначено перелік тем для оцінювання рівня теоретичної обізнаності та практичної підготовленості вступників:

«Дизайн архітектурного середовища (міське середовище, ландшафт)»

1. Основні поняття. Ландшафт як природна система. Компоненти ландшафту. Особливості ландшафту як природної системи. Рекреаційне навантаження. Класифікація ландшафтів за Демеком. Задачі та визначення ландшафтної архітектури. Зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Історія садово-паркового мистецтва. Стародавній світ (Ассирія, Вавилон, Єгипет, Персія, Греція та Рим). Мистецтво Китаю та Японії, особливості пейзажних стилів та головні парки. Середньовіччя в Європі.
3. Ренесанс в Європі, особливості італійського стилю, основні об'єкти садово-паркового мистецтва. Класицизм в Європі, головні парки, особливості регулярного класичного стилю.
4. Садово-паркове мистецтво при капіталізмі, фактори, що сприяли розвитку пейзажного стилю в Європі, його особливості і відмінності від китайського пейзажного стилю, головні європейські пейзажні парки.
5. Садово-паркове мистецтво України, основні періоди та особливості, основні об'єкти паркового будівництва.
6. Сучасна ландшафтна архітектура. Її особливості та напрямки розвитку. Класифікація об'єктів ландшафтної архітектури.
7. Роль зелених насаджень у містах. Класифікація озеленених територій міст, нормування та розміщення. Системи міського озеленення, типи, основні вимоги до системи озеленення міста. Роль системи озеленення. Теоретичні моделі розміщення озеленених територій та їх структури. Програма проектування ландшафтного об'єкта.
8. Рельєф як елемент композиції. Форми рельєфу та особливості їх композиційних властивостей. Геопластика. Елементи благоустрою, що відповідають рельєфу.
9. Рослинність як елемент композиції. Класифікація рослин за декоративними властивостями. Прийоми озеленення рослинності із дерев і чагарників, класифікація та визначення основних прийомів. Вертикальне озеленення. Трав'янисте покриття. Партери та їх види. Квіткове

оформлення, класифікація та визначення основних прийомів.

10. Композиційні, декоративні та функціональні якості води. Водні пристрой, їх класифікація.

11. Основи композиції в ландшафтній архітектурі. Номенклатура малих архітектурних форм в ландшафтній архітектурі. Особливості проектування малих форм та елементів благоустрою

«Основи екології»

1. Виникнення екологічних знань. Історія виникнення екологічних знань, кризовий характер взаємодії людини з оточуючим середовищем. Перехід від взаємодії "людина - середовище" до "суспільство – середовище".
2. Становлення екології як науки. Основи загальної екології. Формування двох підходів у ставленні до природи: утилітарно-прагматичного та ставлення до природи як носія істинних законів. Формування ідеї про єдність людини і природи через пошук першооснови усього сущого у древньої філософії. Питання взаємодії суспільства і природи XVIII – IV ст. Введення Е. Геккелем поняття "екологія" в науковий обсяг. Формування екології, як науки у ХХ ст., екологізація суміжних наук, нових напрямків виникнення нових екологічних наук (глобальна екологія, екологія людини, соціальна екологія та інші). Класифікаційні визначення екології. Екологічні фактори, біологічні фактори.
3. Біосфера, як область взаємодії суспільства та природи. Поняття біосфери та екосистеми. Складові біосфери. Процеси матеріального та енергетичного обміну в біосфері, їх специфіка. Закон толерантності і лімітуючий фактор. Популяція, головні ознаки і динаміка. Біогеоценоз. Енергія в екосистемах. Кругообіг речовин в біосфері. Розробка В. і. Вернадським наукової теорії біосфери, походження поняття "Ноосфери". Розробка В. I. Вернадським теорії ноосфери. Специфіка ноосфери, середовища взаємодії суспільства і природи. Головні передумови переходу біосфери в ноосферу.
4. Природне середовище і людина. Архітектура і навколошнє середовище.

Три ступені розвитку матеріальної культури. Антропогенне перетворення екосистем, біогеоценозів. Екологічні проблеми, сучасна ситуація, принципи раціонального використання природних ресурсів. Перші будови людини та оточуюче середовище. Виникнення системи урахування природно-кліматичних обмежень в архітектурі - від окремих будівель та поселень, до систем розселення. Вплив природи на формоутворюючі та на планувальні конструктивні рішення архітектури (біоніка, біонічна архітектура).

5. Науково-технічна революція та процес урбанізації в системі "суспільство-природа". Праця, як спосіб взаємодії людини та природи. Поняття науково-технічної революції. Науково-технічна резолюція і науково-технічний процес. Екозахисна техніка і технологія. Основи економіки природокористування, використання енергетичних технологій. Основні риси та основні характеристики процесу урбанізації. Урбанізація і оточуюче середовище. Кризові явища, які виникли в наслідок неконтрольованого процесу урбанізації і їх вплив на атмосферу, гідросферу, літосферу. Екозахисна техніка і технологія.
6. Основи екологічного права. Виникнення перших законів з охорони природи – Київська Русь IX – XI ст. Основні принципи формування правових зasad у різних країнах. Закон про охорону навколишнього середовища в Україні. Державна система органів по охороні природи. Організаційно-правові основи ведення заповідної справи. Професійна відповідальність архітектора.
7. Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього середовища. Поняття відсутності меж та кордонів у екологічних кризових явищ. Діяльність ООН по питанням охорони навколишнього середовища. Проекти ЮНЕП. Спеціальні конференції ООН по питанням екології (Стокгольм, Ріо-де-Жанейро та інші). Міжнародні організації з охорони навколишнього середовища. Міжнародний екологічний моніторинг заповідних територій.

8. Перспективи взаємодії суспільства та природи. Сучасний стан відносин в системі "суспільство – природа" в різних соціальні економічних системах. Економіка і екологія. Основи економіки природокористування. Проблеми збереження оточуючого природного середовища в індустріально розвинених країнах. Експлуатація природних ресурсів в країнах, що розвиваються. Потенціальні можливості та дійсні результати взаємодії суспільства з природою в країнах "реальної соціалізму" і посткомуністичних суспільствах.
9. Стратегія раціонального використання природних ресурсів, розвиток сучасних технологій. Виникнення системи заповідних територій біосферні заповідники, акваторіальні заповідники, заказники та інші./ їх значення у питаннях охорони навколишнього середовища.
10. Екологічна роль національного природного заповідного фонду України. Особливі альтернативи розвитку взаємовідносин в системі "суспільство - природа" на Україні. Регіональні відмінності заповідних територій в Україні в тому числі і на Полтавщині.

«Основи містобудування. Інженерний благоустрій території і транспорт»

1. Загальні поняття та структура містобудівних знань. Структура і об'єкт містобудівної діяльності. Структура містобудівних об'єктів.
2. Ієархія і типологія містобудівних об'єктів. Класифікація елементів місто і його функціональне зонування. Мета містобудівельного проектування. Основні поняття про систему розселення. Соціальні та демографічні принципи проектування поселень. Соціологія у сучасному містобудуванні. Демографія – наука про кількісний, віковий та статевий склад населення. Міграція населення і містобудування. Трудовий баланс населення міста і села. Проектування поселень в різних природно-кліматичних умовах.
3. Природні фактори формування населених пунктів, поняття екології. Кліматичні фактори в планування і забудові, інсоляція та вітровий режим. Використання ландшафту в плануванні та забудові населених пунктів.

4. Функціонально планувальна організація поселень. Вибір території для розвитку міських та сільських поселень. Функціональне зонування території поселень. Структурно – планувальні елементи міста. Комунально-складська зона. Зона зовнішнього транспорту. Ландшафтно-рекреаційні території. Зона відпочинку.
5. Транспортно-планувальна структура поселень. Структура генерального плану міських та сільських поселень. Містобудівні вимоги та умови організації транспортного руху. Мережа вулиць і доріг поселень. Мережа громадсько-пасажирського транспорту і пішохідного руху.
6. Архітектурно-планувальна організація сельбищної території. Планувальна структура сельбищної території. Забудова вільних територій та реконструкція житлових кварталів. Сельбищна територія сільських поселень. Композиційні проблеми проектування. Балансовий аналіз у містобудуванні. Архітектурно-планувальна організація житлової забудови. Проектування житлової забудови – житлові будівлі, житлова група, житловий комплекс, житловий район. Загальні вимоги їх організації. Особливості планувальної організації житлової забудови села. Садибна забудова, організація присадибної ділянки. Композиційні питання житлової забудови.
7. Архітектурно-планувальна організація громадських центрів. Кількість, склад та розміщення громадських центрів у плані міста. Загальноміський центр як просторова система. Архітектурно-просторова композиція громадських центрів. Місце громадського центру в структурі сільського поселення та його склад.
8. Формування виробничих територій поселень. Загальні вимоги до розміщення підприємств. Містобудівельні категорії промислових районів. Розподіл території і планувальна структура промислових районів. Забудова і архітектурна композиція промислових підприємств. Охорона навколошнього середовища.
9. Озеленені території міста. Безперервна система озеленених територій та

інших відкритих просторів. Архітектурно-ландшафтна оцінка і зонування територій парків. Композиційні прийоми і взаємозв'язок садів і парків з міським середовищем.

- 10.Архітектурно-просторова композиція міста. Основні теоретичні концепції у містобудуванні. Композиція міста як система архітектурних ансамблів. Обумовленість композиційного рішення поселення природними факторами.
- 11.Містобудівна оцінка природних умов. Визначення і призначення інженерної підготовки і благоустрою територій, Значення транспортних проблем у сучасних містобудівних умовах.
- 12.Основні етапи становлення і розвитку транспортної мережі міст. Автомобільний рух і планування вуличної мережі. Основні планувальні схеми вулиць.
- 13.Організація поверхневого стоку на території населених місць. Визначення, задачі і методи вертикального планування. Схема вертикального планування міста (метод проектних позначок).
- 14.Вулиці і дороги, їх призначення та особливості проєктування. Поперечні профілі вулиць.
- 15.Планування перетинів і площ. Основні елементи організації руху на перетинах вулиць.
- 16.Вертикальне планування території мікрорайону. Вертикальне планування перетинів вулиць і площ в залежності від існуючого рельєфу (метод проектних горизонталей).
- 17.Вертикальна прив'язка будівель і споруд.
- 18.Міський пасажирський транспорт, його види, характеристики. Мережа транспортного обслуговування. Регулювання вуличного руху, основні поняття та системи.
- 19.Організація пішохідно-транспортного руху у громадському центрі міста, міських кварталах. Інженерний благоустрій міських водоймищ.
- 20.Підземні води та їх рух. Дренажі, їх види і принципи проєктування.

21. Особливі несприятливі умови інженерної підготовки територій.

22. Зовнішні види транспорту. Транспортні вузли сучасного міста.

«Типологія громадських будівель і споруд»

1. Соціально-економічні та функціональні основи проєктування громадських будинків і споруд.
2. Заклади освіти.
3. Установи охорони здоров'я, санаторно-курортні та оздоровчі.
4. Спортивні й фізкультурно-оздоровчі заклади.
5. Культурно-видовищні та дозвіллєві заклади, установи культури й мистецтва. Кінотеатри і клуби. Театрально-концертні будинки та цирки. Музеї та виставкові зали.
6. Підприємства торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування.
7. Організації та установи управління, кредитно-фінансові установи.
8. Готелі.
9. Транспортні будинки та споруди, призначенні для обслуговування пасажирів.
10. Багатофункціональні будинки та комплекси.

«Типологія житлових, промислових, сільськогосподарських будівель і споруд»

1. Соціальні та функціональні основи формування житлового середовища. Вплив соціальної структури на проєктування житлових і виробничих об'єктів, взаємозв'язок соціальних та архітектурно-містобудівних категорій, методика архітектурного проєктування. Основи проєктування житлових будинків. Соціальні вимоги до житла, природно-кліматичні умови, соціально-демографічні, містобудівні, економічні та естетичні фактори проєктування різних типів житлових будинків. Забезпечення інклюзивності та безпеки житлових будинків. Основні функціонально-планувальні елементи житлових будинків. Основи функціонального зонування, типи квартир, їх класифікація, планувальне рішення

приміщень житлової чарунки: загальної кімнати, спалень, кухні, санітарно-технічних та літніх приміщень.

2. Малоповерхові житлові будинки (індивідуальні, блоковані, терасні). Індивідуальні житлові будинки. Блоковані та терасні житлові будинки. (Усі типи житлових, промислових і сільськогосподарських об'єктів розглядаються за єдиною схемою: 1) загальні положення, типологічна класифікація; 2) містобудівні вимоги та вирішення генерального плану ділянки; 3) функціонально-планувальне та композиційне вирішення; 4) конструктивні схеми й технічні характеристики; 5) основні тенденції розвитку).
3. Багатоповерхові житлові будинки (секційні, коридорні, галерейні). Мало-, середньо- та багатоповерхові багатосекційні та односекційні житлові будинки. Коридорні та галерейні будинки.
4. Багатофункціональні житлові комплекси. Соціальні передумови виникнення багатофункціональних житлових комплексів (БФЖК) та методичні й художньо-композиційні основи їх проєктування.
5. Основи проєктування промислових будівель, споруд та їх комплексів. Основні фактори, що впливають на проєктування промислових будівель і споруд, їх класифікація та техніко-економічні характеристики. Генеральні плани промислових підприємств, основні принципи їх проєктування. Особливості функціонального зонування, прийоми планування й забудови промислових підприємств, вибір видів транспорту, прийомів благоустрою та озеленення промислових територій, оцінка якості рішення генерального плану. Малоповерхові промислові будівлі. Багатоповерхові промислові будівлі. Адміністративно-побутові будівлі виробничих підприємств.
6. Основи проєктування сільськогосподарських будівель і споруд. Загальні положення, термінологічні поняття, класифікація об'єктів сільськогосподарського виробництва, принципи енергоощадних та безвідходних технологій, соціально-економічні, функціональні й композиційні основи проєктування виробничих будівель і споруд.

Виробничі будівлі малих та великих сільськогосподарських підприємств (у т.ч. фермерських господарств). Будівлі та споруди з переробки та зберігання зерна. Виробничі будівлі переробних підприємств та тепличних комплексів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Войтович О.П., Лико Д.В. Основи промислового та сільськогосподарського виробництва : підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. Стереотип. вид., 2024. 388 с.
2. ДБН В.2.2-9-2018 із Зміною №1. Будинки і споруди. Громадські будинки і споруди. Основні положення. К.: Мінрегіон України, 2022. 49 с. [Електронний ресурс] URL: https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/3022082276805576102/2023-01-24/fa9a3e00-5004-46db-8b8b-e6dea58ac5f9.pdf
3. ДБН В.2.2-3:2018 із Зміною №1.– Будинки і споруди. Заклади освіти. К.: ДП «Укрархбудінформ», 2022. 60 с. URL https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3022068632608834607/2023-01-24/ba336cd6-9ec8-4425-b9dbb4e124910a04.pdf
4. ДБН В.2.2-4:2018 зі Зміною №1. Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти. – К.: Мінрегіон України, 2022. 49 с. [Електронний ресурс] URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3022076768249972706/2023-01-24/ac82f803-ee19-4c26-979dfabaf46df090.pdf
5. ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту. К. : Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 2023. VII, 123 с.
6. ДБН В.2.2-10:2022. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я. К.: Мінрегіон України, 2022. 73 с. URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3024258092264064246/2023-01-26/1b37a5d7-5847-4705-b605-7b91bc0d81db.pdf
7. ДБН В.2.2-15:2019 (із Зміною №1). Житлові будинки. Основні положення. К. : Мінрегіон України, 2022. IV, 47 с. URL: https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/3022089359080818669/2023-01-24/1f8b6bd6-d57b-40af-81d1-7ba8444ccefc.pdf
8. ДБН В.2.2-18:2007 із Зміною №1 та Зміною №2. Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення. – К.: Мінрегіон України, 2020. 73 с. URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3019070235048150860/2023-01-19/890d2435-e90e-4e57-94a1-52faa09588cd.pdf

9. ДБН В.2.2-25:2009 із Зміною №1 та Зміною №2. Будинки і споруди. Підприємства громадського харчування (заклади ресторанного господарства). К.: Мінрегіон України, 2020.– 57 с. URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3074831390433347484/2023-04-06/3754c641-a932-482c-a506-6ebcc713783f.pdf
10. ДБН В.2.2-40:2018 (із Зміною №1). Інклузивність будівель і споруд. Основні положення. К. : Мінрегіон України, 2022. – V, 67 с. URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3022098982626132994/2023-01-24/52e5f1a0-95ea-44b7-8e72-0dce989daee0.pdf
11. Климчик О.М. Урбекологія: навчально-методичний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2025. 208 с.
12. Король В.П. Архітектурне проєктування житла: підручник. К. : Саміт-книга, 2023. 314 с.
13. Куліков П., Плоский В., Гетун Г. Архітектура будівель та споруд. Книга 5. Промислові будівлі : підручник. К. : Ліра-К, 2020. 820 с.
14. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручник. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2024. 666 с.
15. Містобудівне проєктування. Частина 1: Місто як об'єкт проєктування За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с
16. Містобудівне проєктування. Частина 2: Проєктування структурних елементів міста. За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 316 с.
17. Олійник О.П. Теорії та концепції дизайну: навч. посібник. К. : НАУ, 2024. 256 с.; іл.
18. Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / укладачі: В. Ніколаєнко, Н. Новосельчук, О. Тишкевич. Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 15 с.
19. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник. За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2024. 654 с.
20. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 808.
21. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 09.05.2022 р. № 418.

22. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. К.: Видавництво Ліра-К, 2020. 480 с.
23. Шаповаленко О.І., Євтушенко О.О, Янюк Т.І., Почеп В.А. Технологія та проектування елеваторів: навч. посібник. [Під редакцією проф. Шаповаленка О.І.]. Стереотип. вид. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2024. 416 с.

Завідувач кафедри
архітектури будівель та дизайну,
д. арх., професор

Володимир НІКОЛАЄНКО

Завідувач кафедри
містобудування та архітектури,
к.арх., доцент

Олександр САВЧЕНКО

Гарант ОП «Архітектура будівель і споруд»
к.т.н., доцент

Андрій ДМИТРЕНКО

Гарант ОП «Дизайн архітектурного середовища»
к.арх., доцент

Людмила ШЕВЧЕНКО

Гарант ОП «Містобудування»
к.арх., доцент

Олександр САВЧЕНКО

Додаток А

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою

Тестові завдання
для фахового вступного випробування
зі спеціальності **G17 «Архітектура та містобудування»**
ступінь вищої освіти «магістр»

Інструкція до виконання тестового завдання

Шановний вступнику!

Вам необхідно уважно ознайомитися з тестовими завданнями, наведеними нижче, та обрати правильні відповіді, заносячи їх до бланку відповідей.

- На виконання всіх завдань тесту надається 120 хвилин (2 години).
- Кожне завдання містить чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним.
- Виправлення у бланку відповідей не допускаються.
- Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали.
- Максимальна кількість балів, яку можна отримати - 200 балів.

Бажаємо успіху!

Варіант №1

1. *Садибний житловий будинок, який має дві окремі квартири називається:*

A двоповерховим;

B секційним;

C двоквартирним;

D мансардним.

2. *На скільки категорій поділяються готелі залежно від рівня місткості, комфорту, технічної оснащеності й обсягу послуг у вітчизняній і міжнародній практиці:*

A 5;

B 10;

C 2;

D 3.

3. Який з факторів характеризує напрям і швидкість повітряних потоків у певній місцевості:

А інсоляція;

Б температурно-вологісний режим;

В вітровий режим;

Г рельєф місцевості.

4. Пряме сонячне опромінювання приміщень і території - це:

А природна освітленість;

Б інсоляція;

В аерація;

Г реверберація.

5. Найбільш несприятливими для житлової забудови є:

А північні схили;

Б південні схили;

В східні схили;

Г західні схили.

6. Всі види спортивних майданчиків повинні бути орієнтовані своєю поздовжньою віссю у такому напрямку:

А схід-захід;

Б південний захід-північний схід;

В північний захід-південний схід;

Г північ-південь;

7. Дитячі дошкільні заклади для дітей віком від декількох місяців до 6 років називаються:

А дитячими яслами;

Б дитячими садками;

В дитячими яслами-садками;

Г спеціальними дитячими садками.

8. Назвіть три типи садів епохи Середньовіччя:

А спортивний, виставковий, розважальний.

Б монастирський, феодальний, мавританський;

В водний, кам'янистий, болотяний;

Г з водоймою, зі скульптурою, з малою архітектурною формою.

9. Усі приміщення квартири поділяються на наступні дві групи:

А житлові й підсобні;

Б головні й другорядні;

В житлові й робочі;

Г житлові й громадські.

10. Садибний житловий будинок, який має однакові за площею два поверхи називається:

А двоповерховим;

Б двоквартирним;

В одноповерховим;

Г мансардним.

11. Назвати пейзажні прийоми квіткового оформлення

А До пейзажних прийомів квіткового оформлення відносяться – клумби, рабатки, масиви, модульні квітники, групи.

Б До пейзажних прийомів квіткового оформлення відносяться – масиви, групи, одинари, квіткові стрічки, міксбордери.

В До пейзажних прийомів квіткового оформлення відносяться – партери, клумби, квіткові скульптури, бордюри.

Г До пейзажних прийомів квіткового оформлення відносяться – панно, вертикальні клумби, квіткові скульптури, бордюри.

12. Сфера, що включає усі живі організми Землі, в т.ч. людей, а також неживу органічну матерію, яка ще повністю не розкладалася на неорганічні складові:

А атмосфера;

Б біосфера;

В гідросфера;

Г кріосфера.

13. Дати визначення поняття «топіарне мистецтво» .

А фігурне підстригання рослин;

Б розпланування ландшафтного об'єкта;

В формування водойм у ландшафтних об'єктах;

Г вид живопису.

14. Що таке рекреаційне навантаження?

А Рекреаційне навантаження – це кількість часу, протягом якої середній відпочивальник здатен чергувати пасивний і активний відпочинок без суттєвого негативного впливу на стан його здоров'я.

Б Рекреаційне навантаження – це гранична кількість прибутку від рекреаційних видів діяльності на одиниці площи території рекреаційного призначення., грн./га або грн./км².

В Рекреаційне навантаження – це гранична кількість відвідувачів на одиницю території ландшафтного об'єкту в одиницю часу, в межах якої не порушується екологічна рівновага природного комплексу.

Г Рекреаційне навантаження – це гранична кількість видів рекреаційної діяльності (пасивного та активного відпочинку), яка може здійснюватися одночасно на одиниці площи (звичайно 1 га) за умови отримання максимального прибутку.

15. Який термін є однозначним терміну ландшафт?

А біоценоз:

Б фація;

В біогеоценоз;

Г скоція.

16. Назвіть історичні парки України.

А Во ле Віконт, Аркадія, Монсо, Мускау, Павловський парк.

Б Аркадія, Олександрія, Софіївка.

В Парк Річмонд, Стоу, Стоурхед, Олександрія.

Г Версаль, Софіївка, Ерменонвіль, Сан-Сусі.

17. Відкрита горизонтальна комунікація, яка розташовується вздовж однієї із зовнішніх стін будинку, називається:

А коридором;

Б одностороннім коридором;

В ліфтovим холом;

Г галересю.

18. Як класифікуються озеленені території міста за призначенням.

А Позаміські території, міські території.

Б Озеленені території загального користування, обмеженого користування та спеціального призначення.

В Складні ділянки, прості ділянки.

Г Хвойні, листяні та мішані зелені масиви.

19. Серед містобудівних факторів на місткість, поверховість і тип житлового будинку головним чином впливають:

А вулично-транспортна мережа;

Б характер озеленення;

В місце розташування і розмір ділянки;

Г загальна стилістика забудови.

20. До санітарно-гігієнічних приміщень квартири відносять:

А кухня-їдельня, вбиральня, загальна кімната;

Б передпокій, комора, гардеробна, кухня-їдельня;

В ванна, душова, вбиральня, суміщений санузол;

Г передпокій, коридор, санузол, спальня.

21. Визначте систему культурно- побутового обслуговування населення, орієнтовану перш за все на обслуговування людей, що користуються системою міського громадського транспорту:

А міжселенна;

Б комунікаційна;

В вибіркова;

Г ступенева.

22. Кінцева мета архітектурного проектування:

А створення (і підтримання) сприятливого для людини штучного середовища;

Б створення проекту;

В отримання коштів за виконану проектну роботу;

Г передача проекту замовнику.

23. Дайте визначення поняттю «біоніка» у сфері дизайну й архітектурно-технічних задач.

А наука про властивість тіл викликати певні зорові відчуття у відповідності зі спектральним складом і інтенсивністю;

Б наука про використання в техніці, архітектурі та дизайні знань про конструкції і форми, принципи та технологічні процеси живої природи;

В наука, яка займається вивченням екологічних систем нижчого рівня, т.зв. «біонів»;

Г наука про створення будівель, машин і механізмів, лише за зовнішніми формами схожих на живі організми (передусім – тварин).

24. У складі сельських територій не допускається розміщення:

- A** житлової та громадської забудови всіх видів;
- B** парків, скверів, бульварів;
- C** промислових підприємств I – IV класів шкідливості;
- D** внутрішньосельської вулично-дорожній транспортної мережі.

25. Визначте із наведених різновидів квартир найбільш універсальний різновид, що може бути розміщений в будинках як меридіональної, так і широтної орієнтації:

- A** з двосторонньою орієнтацією;
- B** однорівневі;
- C** двох-трьохкімнатні;
- D** з односторонньою орієнтацією.

26. Який метод вертикального планування застосовується на попередніх етапах розробки висотного вирішення території населених місць та окремих районів.

- A** проектних (червоних) горизонталей;
- B** метод повздовжніх профілів;
- C** метод поперечних профілів;
- D** проектних (червоних) позначок.

27. Укажіть, яка із перелічених систем группування приміщень громадських будівель є притаманною для спортивних будівель.

- A** павільйонна;
- B** чарункова;
- C** коридорна;
- D** зальна.

28. Укажіть, який із перелічених принципів об'єднання громадських будівель є найбільш ефективним з точки зору зменшення витрат:

- A** блокування по горизонталі;
- B** кооперування;
- C** дефрагментація;

Г блокування по вертикалі.

29. Назвіть нові види ландшафтних об'єктів ХХ століття:

- A** публічні сади, монастирські сади, припалацові парки;
- B** імператорські парки, ботанічні сади, філософські парки, священні гаї;
- C** зоопарки, виставкові парки, атракціонні парки, розважальні парки, гідропарки;
- D** патіо, феодальні сади, мавританські сади, аптекарські сади.

30. Визначте головну функціональну зону для підприємств торгівлі.

- A** зона складських приміщень;
- B** вхідна зона;
- C** зона основного призначення;
- D** зона адміністративних приміщень.

31. Кількість евакуаційних виходів з будь-якого поверху будівлі повинна бути не менше ніж:

- A** один;
- B** два;
- C** три;
- D** чотири.

32. Для забезпечення можливості підйому осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на рівень входу до будинку в умовах реконструкції усі входи, крім службових, мають бути обладнані:

- A** додатковими сходами;
- B** пандусом;
- C** патерностером;
- D** ескалатором.

33. Хто коли вперше застосував термін «екологія»?

- A** радянський вчений М.А. Мезенцев у 1928 р.;
- B** британський науковець О. Уілсон у 1975 р.;
- C** німецький біолог Е. Геккель у 1866 р.;
- D** американський дослідник Ю. Одум у 1969 р.

34. Соціоекологія вивчає систему:

- A** «людина – навколошне природне середовище»;

- Б** «навколошне природне середовище – антропогенне штучне середовище»;
- В** «людина – техніка»;
- Г** «людина – нематеріальні культурні цінності».

35. Що таке бордюр в квітковому оформленні?

- А** бордюр – це центральна рослина у квітнику;
- Б** бордюр – це прийом квіткового оформлення чіткої геометричної форми (коло, овал);
- В** бордюр – це вузька (не ширше ніж 60 см) смуга квітучих рослин, що обрамляє квітник по периметру ділянки квіткового оформлення;
- Г** бордюр – це різновид рослини.

36. Регулярні прийоми озеленення із дерев і чагарників

- А** до регулярних прийомів озеленення із дерев і чагарників відносяться – алеї, живоплоти, живі стіни, боскети, зелені кабінети;
- Б** до регулярних прийомів озеленення із дерев і чагарників відносяться – алеї, природні групи рослин, живоплоти, озера;
- В** до регулярних прийомів озеленення із дерев і чагарників відносяться – масиви, галявини, групи рослин, водойми;
- Г** до регулярних прийомів озеленення із дерев і чагарників відносяться – галявини, одиночні рослини, водойми, клумби.

37. Пошук основної ідеї проекту (з виконанням клаузур та ескіз-ідей) належить до такого етапу виконання архітектурного проекту:

- А** етап передпроектного аналізу;
- Б** етап творчого пошуку;
- В** етап творчого розроблення;
- Г** завершальний етап.

38. Який метод вертикального планування застосовується на завершальних етапах розробки висотного вирішення території населених місць та окремих районів.

- А** метод повздовжніх профілів;
- Б** проектних (червоних) позначок;
- В** проектних (червоних) горизонталей;
- Г** метод поперечних профілів.

39. Визначені в містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення:

- А** блакитні лінії;
- Б** червоні лінії;

В жовті лінії;

Г зелені лінії.

40. Які території не придатні для розвитку міст?

А території у зонах можливого катастрофічного затоплення завглибшки 1,5 м і більше;

Б території, що мають сприятливі інженерно-геологічні умови, які дозволяють здійснювати житлове, громадське, промислово-комунальне будівництво;

В території, що мають достатню площину для розміщення та розвитку усіх видів будівництва;

Г території, що мають сприятливі екологічні умови.

Додаток Б

Таблиця переведення тестових балів предметних тестів ЄФВВ для вступу для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 до шкали 100 – 200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
35	100	71	148	107	183,5
36	101	72	149	108	184
37	102	73	150	109	184,5
38	103	74	151	110	185
39	104	75	152	111	185,5
40	105	76	153	112	186
41	106	77	154	113	186,5
42	107	78	155	114	187
43	108	79	156	115	187,5
44	109	80	157	116	188
45	110	81	158	117	188,5
46	111	82	159	118	189
47	112	83	160	119	189,5
48	113,5	84	161	120	190
49	115	85	162	121	190,5
50	116,5	86	163	122	191
51	118	87	164	123	191,5
52	119,5	88	165	124	192
53	121	89	166	125	192,5
54	122,5	90	167	126	193
55	124	91	168	127	193,5
56	125,5	92	169	128	194
57	127	93	170	129	194,5
58	128,5	94	171	130	195
59	130	95	172	131	195,5
60	131,5	96	173	132	196

61	133
62	134,5
63	136
64	137,5
65	139
66	140,5
67	142
68	143,5
69	145
70	146,5

97	174
98	175
99	176
100	177
101	178
102	179
103	180
104	181
105	182
106	183

133	196,5
134	197
135	197,5
136	198
137	198,5
138	199
139	199,5
140	200